

تجربه مرکز اکوتوریسم در کلمبیا

این گزارش می‌تواند برای فعالان بخش از این حیث الهام‌بخش باشد که فرصت‌های موجود در گردشگری و تحقق توسعه پایدار را بشناسند. در سال ۲۰۱۷ جمع‌آوری اطلاعات درباره فعالیت‌های کشورها و اقتصادهای توسعه‌یافته و در حال توسعه، با هدف نشان دادن اینکه چگونه گردشگری پایدار می‌تواند عامل توسعه باشد، صورت گرفت. در مجموع ۲۳ مورد مطالعاتی به‌عنوان نمونه از تمام مناطق جهان انتخاب شدند که ابتکارات بخش‌های عمومی و خصوصی و جوامع محلی و همچنین جزئیات بااهمیتی را درباره روش‌ها و رویکردهای موفق استفاده شده از سوی فعالان گردشگری نشان می‌دهند؛ اطلاعاتی ارزشمند که می‌توانند باعث ایجاد نگرش‌های جدید و استفاده از شیوه‌های گردشگری پایدار در جوامع محلی شوند.

مرکز اکوتوریسم و باستان‌شناسی ال کارلوس که توسط نیروهای چریکی و شبه‌نظامی و تبعیدشدگان اداره می‌شود، نمونه‌ای از طرح ملی تقویت صلح و گردشگری است. روستای ال کارلوس در کلمبیای شمالی واقع در ناحیه اورابا در نزدیکی مرز پاناما واقع شده است. به علت موقعیت استراتژیک، این منطقه تاریخ خشونت‌باری را تجربه کرده است. در سال ۲۰۰۵ با برگرداندن نیروهای شبه‌نظامی، فرآیند اصلاح منطقه آغاز شد و افراد، فعالیت در زمینه گردشگری، صنایع دستی، شیلات و مزارع کاکائو را آغاز کردند. به‌علاوه مرکز اکوتوریسم و باستان‌شناسی ال کارلوس در جهت تقویت گردشگری و صلح در ناحیه، پایه‌گذاری شد. جامعه از طریق UNODC (دفتر مقابله با مواد مخدر و جرم سازمان ملل متحد) و اداره کل رفاه دولت، پشتیبانی شد که طرحی را برای جایگزینی فعالیت‌های اقتصادی غیرقانونی به‌اجرا درآورد. دولت محلی نیز از طریق بودجه به‌دست‌آمده از وزارتخانه‌ها و موسسات، پروژه‌های مختلفی را حمایت کرد. از سوی دیگر روابطی نیز با سهامداران گردشگری در منطقه ایجاد شد.

در سال ۲۰۱۵ وزیر گردشگری کلمبیا، ناحیه اورابا را به‌عنوان مرکز توسعه گردشگری در پروژه توریسم، صلح و همزیستی تعیین کرد. مرکز اکوتوریسم و باستان‌شناسی ال کارلوس توسط تعاونی متشکل از نیروهای چریکی، شبه‌نظامی و تبعیدشدگان اداره می‌شود. این مرکز، شامل اتاقک‌های ساخته‌شده از مواد اولیه محلی و تکنیک‌های سنتی، رستوران ارائه‌دهنده غذاهای محلی، مسیرهای زیست‌محیطی و مرکز باستان‌شناسی جهت نمایش هنرهای سنتی است. تولیدکنندگان بومی نیز می‌توانند صنایع دستی و محصولات خود را در این پایگاه به فروش برسانند. منطقه توانسته گردشگرانی از مدارس، شرکت‌ها و خانواده‌های شهرهای همسایه، جذب کند که برای تجربه شیوه زندگی سنتی و روستایی از مرکز اکوتوریسم بازدید می‌کنند.

مزایای پروژه

گردشگری به‌عنوان یک فعالیت اقتصادی جایگزین، از طریق این پروژه در حال توسعه است که به نوبه خود به فعالیت‌هایی چون ماهیگیری و صنایع دستی مرتبط می‌شود. جامعه نیز در این فرآیند شرکت و تلاش می‌کند ابتکارات مختلف را در زنجیره ارزشمند گردشگری در سطح ملی و بین‌المللی بگنجاند. حمایت از کارآفرینی و تجاری‌سازی به حفظ درآمد پایدار برای مردم محلی کمک کرده است. جوامع روستایی که در مرکز فعالیت دارند در مناطقی با میزان فقر بالا زندگی می‌کنند. گردشگری زمینه‌ای برای کاهش فقر، اشتغال‌زایی، تقویت و پشتیبانی کشاورزان، زنان، جوانان و گروه‌های اقلیت فراهم آورده است. برای مثال در گذشته زنان جهت مشارکت و گفت‌وگو در زمینه گردشگری احساس راحتی نمی‌کردند ولی اکنون اغلب راهنمایان تور، زن هستند. از سوی دیگر فعالیت‌های

اقتصادی قانونی که از طریق گردشگری ایجاد شده بر عزت نفس جامعه افزوده است. برای حفظ محیط زیست و بهره‌وری منابع، در ساخت اتاقک‌ها از مواد و مصالح محلی و بیوکلایمتیک که میزان استفاده از دستگاه‌های تهویه را کاهش می‌دهند، استفاده شده است.

رستوران مرکز نیز از محصولات محلی استفاده می‌کند و میزان تولید زباله به حداقل رسیده و از مصرف ظروف یکبار مصرف اجتناب می‌شود. به علاوه افراد در زمینه مدیریت انرژی، آب و مواد زاید آموزش دیده‌اند. ارزش‌های فرهنگی محلی از طریق مرکز باستان‌شناسی، تورها و رستوران محلی تقویت شده‌اند. از طریق پروژه گردشگری، آگاهی بیشتری از مسائل فرهنگی به دست آمده و افراد دریافته‌اند که چگونه هویت فرهنگی خود را تقویت کنند و به عنوان یک گروه به فعالیت بپردازند. از سوی دیگر، خانواده‌هایی که درگیر کشمکش و قاچاق مواد مخدر بودند، امکان اشتغال به فعالیت‌های قانونی را پیدا کردند. این فرآیند به طور کلی برای جامعه بسیار با اهمیت بوده و موجب ایجاد حس ارزش و افتخار در جامعه از طریق روش‌های معیشتی جایگزین می‌شود. پانزده سال تجربه گردشگری، آثار ملموس و غیرملموسی در زندگی مردم ناحیه اورابا به ارمغان آورده است.

در حال حاضر افراد محلی از اهمیت گردشگری و همچنین جنبه‌های مختلف پایداری اجتماعی، محیطی و اقتصادی، آگاهی بیشتری دارند. طرح توریسم، صلح و همزیستی، فراتر از پروژه گردشگری در زمینه تبادل تجربیات، پروژه‌های جدید و منابع اقتصادی لازم برای بهبود خدمات گردشگری و اهداف توسعه پایدار در ناحیه اورابا، سرمایه‌گذاری کرده است. اما پروژه ال کارلوس با چالش‌های مختلفی نیز مواجه شده است؛ در سطح اجتماعی، جنبه‌های مدیریتی و تجاری نیازمند پشتیبانی مداوم است، در سطح منطقه‌ای، سهامداران دولتی و خصوصی نیازمند همکاری بیشتر برای حمایت از طرح‌های گردشگری هستند و در سطح ملی به رغم پشتیبانی مداوم، فقدان منابع و زیرساخت‌های پایه روستایی، امکان به کارگیری طرح‌ها را زنجیره ارزشمند گردشگری محدود می‌کند.

منبع: ترجمه الهام مرادقلی - دنیای اقتصاد